

1. Η Μόνικα καλλιεργεί καρύδες και πιάνει ψάρια. Πέρυσι έβγαλε 1500 καρύδες και 600 ψάρια. Το ένα ψάρι ισοδυναμεί με την αξία τριών καρυδών. Έδωσε στη Ρέιτσελ 300 καρύδες και 100 ψάρια επειδή τη βοήθησε στη συγκομιδή, τα οποία και καταναλώθηκαν από την ίδια την Ρέιτσελ. Μετρώντας την αξία βάσει ψαριών, το εισόδημα της Μόνικα είναι

A. 700 ψάρια

B. 900 ψάρια

Γ. 1100 ψάρια

Δ. 2700 ψάρια

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η Μόνικα έδωσε στην Ρέιτσελ 300 καρύδες και 100 ψάρια και του έμειναν 1200 καρύδες και 500 ψάρια, οι 1200 καρύδες αντιστοιχούν σε 400 ψάρια. Άρα συνολικά έχει 900 ψάρια.

2. Ποιο από τα παρακάτω συμπεριλαμβάνεται στο ΑΕΠ?

A. η πώληση ενός μεταχειρισμένου αυτοκινήτου

B. η πώληση ενός παλαιού σπιτιού

Γ. η πώληση μετοχών και ομολόγων

Δ. η αμοιβή ενός χρηματιστή που μεσολάβησε για την πώληση μιας μετοχής

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΑΕΠ είναι ένα συνολικό μέτρο παραγωγής που ισούται με τη συνολική αξία των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών από επιχειρήσεις, μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, το κράτος και τα νοικοκυριά σε μια οικονομία (π.χ. την Ελλάδα) μείον την αξία των ενδιάμεσων εισροών, σε αγοραίες τιμές. Αλλιώς, είναι η συνολική προστιθέμενη αξία σε μια οικονομία σε τιμές αγοράς. Στο άθροισμα αυτό επειδή είναι τιμές αγοράς, προστίθενται οι φόροι (ΦΠΑ και οι φόροι στις εισαγωγές) και αφαιρούνται οι τυχόν επιδοτήσεις. Υπολογίζεται ετησίως αλλά και σε τριμηνιαία ή μηνιαία βάση.

η πώληση ενός μεταχειρισμένου αυτοκινήτου ->δεν είναι νέο προϊόν

η πώληση ενός παλαιού σπιτιού ->δεν έχει παραχθεί την τρέχουσα χρονιά

η πώληση μετοχών και ομολόγων δεν περιλαμβάνεται παρά μόνο η αμοιβή των μεσολαβητών.

3. Ποιο από τα παρακάτω προσμετράται στο ΑΕγχΠ?

A. η αξία της αγορά 1000 μετοχών της Εθνικής Τράπεζας από ιδιώτες

B. η αξία των υπηρεσιών ενός κτηματομεσίτη

Γ. η αξία της πώλησης ενός μεταχειρισμένου αυτοκινήτου

Δ. η αξία των υπηρεσιών που προσφέρει μια νοικοκυρά στο σπίτι

4. Με βάση τα παρακάτω μεγέθη υπολογίστε το ΑΕγχΠ της χώρας. Κατανάλωση=813, αποταμίευση=48, εξαγωγές=43, εισαγωγές=33, ακαθάριστη επένδυση=423, αποσβέσεις=98, δημόσιες δαπάνες=320.

A. 1632

B. 1466

Γ. 1566

Δ. 1599

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Y) (Gross Domestic Product): Είναι ένα μέτρο της παραγωγικής δραστηριότητας μιας χώρας

Η μέθοδος της τελικής δαπάνης: η συνολική δαπάνη για όλα τα τελικά αγαθά και υπηρεσίες που παράγονται εντός μιας γεωγραφικής περιοχής για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (π.χ. έτος ή τρίμηνο).

4 κύριες κατηγορίες δαπάνης: καταναλωτικών αγαθών και υπηρεσιών (C), επενδυτικών αγαθών και αυξήσεις αποθεμάτων (I), δημόσιες (G) και δαπάνες για καθαρές εξαγωγές (NX).

$$\text{Το ΑΕΠ είναι } Y=C+I+G+X-M=813+423+320+43-33=1566$$

5. Ένα παράδειγμα ενδιάμεσου αγαθού είναι

A. όλα τα παρακάτω

B. το παστεριωμένο γάλα που αγοράζει ο καταναλωτής από το γαλακτοπωλείο της γειτονιάς

Γ. το χαρτί που αγοράζει το τυπογραφείο για την έκδοση βιβλίων

Δ. οι κλωστές που αγοράζει ο καταναλωτής από μία υπεραγορά για δική του χρήση

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ενδιάμεσο αγαθό είναι αυτό που χρησιμοποιείται για την παραγωγή του τελικού αγαθού.

6. Η μεταβλητή «επένδυση» είναι:

A. ροή

B. απόθεμα

Γ. λόγος

Δ. τίποτα από τα παραπάνω

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

■ Αποθέματα και Ροές

- Μεταβλητές Ροής: ορίζονται ανά χρονική μονάδα (Α.Εγχ.Π, εισόδημα, αποταμίευση, επένδυση)
- Μεταβλητές αποθέματα: ορίζονται σ' ένα χρονικό σημείο (ποσότητα χρήματος, αξία κατοικιών, απόθεμα κεφαλαίου)
- Οι μεταβλητές ροής συχνά αποτελούν το ρυθμό μεταβολής των μεταβλητών αποθέματος

- Πλούτος και αποταμίευση ως απόθεμα και ροή (ο πλούτος είναι απόθεμα, η αποταμίευση είναι ροή)

7. Η μεταβλητή «κεφάλαιο» είναι:

A. ροή

B. απόθεμα

Γ. λόγος

Δ. τίποτα από τα παραπάνω

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- Αποθέματα και Ροές
 - Μεταβλητές Ροής: ορίζονται ανά χρονική μονάδα (Α.Εγχ.Π, εισόδημα, αποταμίευση, επένδυση)
 - Μεταβλητές αποθέματα: ορίζονται σ' ένα χρονικό σημείο (ποσότητα χρήματος, αξία κατοικιών, απόθεμα κεφαλαίου)
 - Οι μεταβλητές ροής συχνά αποτελούν το ρυθμό μεταβολής των μεταβλητών αποθέματος
- Πλούτος και αποταμίευση ως απόθεμα και ροή (ο πλούτος είναι απόθεμα, η αποταμίευση είναι ροή)

8. Η μεταβλητή «ποσοστό ανεργίας» είναι:

A. ροή

B. απόθεμα

Γ. λόγος

Δ. τίποτα από τα παραπάνω

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Το ποσοστό ανεργίας ισούται με τον λόγο των ανέργων προς το εργατικό δυναμικό (εργατικό δυναμικό \equiv άνεργοι + απασχολούμενοι)

9. Σε μια υποθετική χώρα για ένα συγκεκριμένο έτος υπάρχουν τα εξής στοιχεία: $C=1000$, $I=700$, $G=400$, $X=200$, $M=700$, το GDP είναι:

A. 3000

B. 1600

Γ. 1200

Δ. τίποτα από τα παραπάνω

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Το ΑΕΠ είναι $Y=C+I+G+X-M=1000+700+400+200-700=1600$

10. Έστω ότι κατά το έτος 2010 ένα εργοστάσιο παρήγαγε προϊόν αξίας ενός εκατομμυρίου. Κατά το ίδιο έτος, το εργοστάσιο αυτό δημιούργησε ρύπανση του περιβάλλοντος, η οποία έβλαψε τους κατοίκους της περιοχής κατά 300.000 ευρώ.

Συνεπώς, η συμβολή του εν λόγω εργοστασίου στο ΑΕΠ της χώρας όπως αυτό μετρείται επισήμως για το έτος 2010 ήταν:

A. 700.000

B. 1.000.000

Γ. 1.300.000

Δ. τίποτα από τα παραπάνω

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Προβλήματα μέτρησης του ΑΕΠ

1. Αγαθά και υπηρεσίες της παραοικονομίας. Περιλαμβάνει δύο τύπους συναλλαγών.

i. Συναλλαγές που δεν είναι παράνομες αλλά τα άτομα δεν συμμορφώνονται με τους φορολογικούς νόμους (φοροδιαφυγή, εισφοροδιαφυγή).

ii. Συναλλαγές που είναι παράνομες (π.χ., εμπόριο ναρκωτικών, παράνομο εμπόριο όπλων, παράνομα τυχερά παιχνίδια).

2. Οικιακές υπηρεσίες των νοικοκυριών. Δεν αποτελούν αντικείμενο πώλησης στις επίσημες αγορές (π.χ., φροντίδα σπιτιού και παιδιών στα πλαίσια της οικογένειας).

3. Αγαθά που ιδιοκαταναλώνονται. Ένας μέρος των προϊόντων που παράγουν ορισμένοι επαγγελματίες καταναλώνεται από τους ίδιους και τις οικογένειές τους.

4. Υπηρεσίες από ιδιοκατοικούμενες οικίες. Για να συμπεριληφθεί η αξία των υπηρεσιών της ιδιοκατοίκησης στο ΑΕΠ ο υπολογισμός τους γίνεται, συνήθως, κατά προσέγγιση εκτιμώντας τι ενοίκιο θα έπαιρνε ο ιδιοκτήτης αν το ενοικίαζε (τεκμαρτή αξία).

5. Υπηρεσίες που προσφέρει ο δημόσιος τομέας. Δεν αποτελούν αντικείμενο πώλησης στην αγορά (π.χ., υγεία, παιδεία, άμυνα, ασφάλεια, δικαιοσύνη κλπ.). Υπολογίζονται μέσω της εκτίμησης του κόστους προσφοράς τους (π.χ., μισθοδοσία εκπαιδευτικών, εξοπλισμός εκπαιδευτικών ιδρυμάτων κλπ.).

Το ΑΕΠ αγνοεί το κοινωνικό κόστος που δημιουργείται από την παραγωγή των αγαθών (π.χ., μόλυνση περιβάλλοντος).

11. Η αξία των προϊόντων ή υπηρεσιών που παράγονται στην Ελλάδα από μια ξένη εταιρεία περιλαμβάνεται στο:

A. Α. Εγχ. Π

B. Α. Εθν. Π

Γ. Α και Β

Δ. τίποτα από τα παραπάνω

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- **Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (GDP)**

Μετρά το προϊόν που παράγεται από τους συντελεστές παραγωγής της εγχώριας οικονομίας ανεξάρτητα από το ποιος τους κατέχει.

- **Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (GNP)**

Μετρά το συνολικό εισόδημα που αποκτούν οι κάτοικοι της χώρας ανεξαρτήτως του σε ποια χώρα το αποκτούν.

- **GNP = GDP + καθαρό εισόδημα από το εξωτερικό**

12. Η αξία των προϊόντων ή υπηρεσιών που παράγονται από μια ελληνική τράπεζα στην Ρουμανία περιλαμβάνεται στο:

A. Α. Εγχ. Π

B. Α. Εθν. Π

Γ. Α και Β

Δ. τίποτα από τα παραπάνω

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- **Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (GDP)**

Μετρά το προϊόν που παράγεται από τους συντελεστές παραγωγής της εγχώριας οικονομίας ανεξάρτητα από το ποιος τους κατέχει.

- **Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (GNP)**

Μετρά το συνολικό εισόδημα που αποκτούν οι κάτοικοι της χώρας ανεξαρτήτως του σε ποια χώρα το αποκτούν.

- **GNP = GDP + καθαρό εισόδημα από το εξωτερικό**

13. Όταν το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν είναι μικρότερο από το ακαθάριστο εθνικό προϊόν:

A. Οι ντόπιοι στο εξωτερικό παράγουν περισσότερα από ότι οι ξένοι στην Ελλάδα

B. Οι ντόπιοι στο εξωτερικό παράγουν λιγότερα από ότι οι ξένοι στην Ελλάδα

Γ. Α και Β

Δ. τίποτα από τα παραπάνω

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ακαθάριστο εθνικό προϊόν= ακαθάριστο εγχώριο προϊόν+ καθαρό εισόδημα από το εξωτερικό

ακαθάριστο εθνικό προϊόν- ακαθάριστο εγχώριο προϊόν=καθαρό εισόδημα από το εξωτερικό

ακαθάριστο εγχώριο προϊόν < ακαθάριστο εθνικό προϊόν

ακαθάριστο εγχώριο προϊόν - ακαθάριστο εθνικό προϊόν<0

καθαρό εισόδημα από το εξωτερικό>0

Για την ερώτηση 14 και 16 να ληφθεί υπόψη ο παρακάτω πίνακας:

Έτος	Τιμή Ψωμιού	Ποσότητα Ψωμιού	Τιμή Τυρόπιτας	Ποσότητα Τυρόπιτας
2017	0.80	100	1.00	80
2018	0.85	150	1.10	100
2019	0.90	200	1.20	130
2020	1.00	230	1.50	150

14. Το ονομαστικό ΑΕΠ για το 2018 είναι:

A. 160

B. 220

Γ. 237,5

Δ. τίποτα από τα παραπάνω

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Το ονομαστικό ΑΕΠ μετρά το εισόδημα σε τρέχουσες τιμές.
Το πραγματικό ΑΕΠ μετρά το εισόδημα σε σταθερές τιμές,
δηλαδή μετρά το ΑΕΠ κάθε έτους στις τιμές που επικρατούσαν σε ένα συγκεκριμένο έτος βάσης.

ονομαστικό ΑΕΠ για το 2018= $0,85*150+1,10*100=237,5$

15. Το πραγματικό ΑΕΠ για το 2019 όταν έτος βάσης είναι το 2017:

A. 336

B. 290

Γ. 237,5

Δ. τίποτα από τα παραπάνω

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Το πραγματικό ΑΕΠ για το 2019 όταν έτος βάσης είναι το 2017

Είναι η αξία της παραγωγής του 2019 σε τιμές του 2017

$200*0,80+130*1=290$

16. Το πραγματικό ΑΕΠ για το 2017 όταν έτος βάσης είναι το 2017:

A. είναι μεγαλύτερο από το ονομαστικό ΑΕΠ του 2017

B. είναι μικρότερο από το ονομαστικό ΑΕΠ του 2017

Γ. είναι ίσο με το ονομαστικό ΑΕΠ του 2017

Δ. τίποτα από τα παραπάνω

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Το πραγματικό ΑΕΠ είναι ίσο με το ονομαστικό για το έτος βάσης.

Αν υπάρχει πληθωρισμός-αύξηση τιμών το ονομαστικό ΑΕΠ θα είναι υψηλότερο από το πραγματικό ΑΕΠ.

17. Το πραγματικό ΑΕΠ για το 2020 όταν έτος βάσης είναι το 2017:

A. είναι μεγαλύτερο από το ονομαστικό ΑΕΠ του 2020

B. είναι μικρότερο από το ονομαστικό ΑΕΠ του 2020

Γ. είναι ίσο με το ονομαστικό ΑΕΠ του 2020

Δ. τίποτα από τα παραπάνω

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Το πραγματικό ΑΕΠ για το 2020 όταν έτος βάσης είναι το 2017

Είναι η αξία της παραγωγής του 2020 σε τιμές του 2017

$$230 \cdot 0,80 + 150 \cdot 1 = 290$$

Το ονομαστικό ΑΕΠ για το 2020 είναι:

$$230 \cdot 1 + 150 \cdot 1,50 = 455$$

18. Όταν η χώρα παρουσιάζει εμπορικό πλεόνασμα:

A. Οι εισαγωγές ξεπερνούν τις εξαγωγές.

B. Το ΑΕΠ είναι μικρότερο από την εγχώρια δαπάνη.

Γ. Η εθνική αποταμίευση είναι μεγαλύτερη από την επένδυση.

Δ. Αναπόφευκτη συνέπεια είναι η αύξηση του δημόσιου χρέους.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Χώρα με εμπορικό πλεόνασμα: $NX > 0$

Το ΑΕΠ (Y) είναι επομένως μεγαλύτερο από την εγχώρια δαπάνη ($C + I + G$). Αυτό σημαίνει πως η εθνική αποταμίευση ($S^N = Y - C - G$) είναι μεγαλύτερη από την επένδυση (I). Επειδή η χώρα αποταμιεύει περισσότερα από όσα επενδύει, πρέπει να στείλει ένα μέρος της αποταμίευσης στο εξωτερικό.

19. Το υψηλό κατά κεφαλήν ΑΕΠ :

A. αποτελεί ένδειξη του υψηλού επιπέδου παραγωγής και παραγωγικότητας στην οικονομία.

B. λαμβάνει υπόψη τη διανομή του εισοδήματος.

Γ. λαμβάνει υπόψη το κοινωνικό κόστος και τη σύνθεση του προϊόντος.

Δ. όλα τα παραπάνω.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Κατά κανόνα το υψηλό κατά κεφαλήν ΑΕΠ αποτελεί ένδειξη υψηλού επιπέδου παραγωγής και παραγωγικότητας σε μια οικονομία καθώς και υψηλής οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας. Όμως:

- Υπάρχουν περιπτώσεις όπου οι οικονομίες είναι υποανάπτυκτες και το βιοτικό επίπεδο πολύ χαμηλό.
- Το ΑΕΠ αγνοεί τη διανομή του εισοδήματος ανάμεσα στα μέλη μιας οικονομίας (ανισοκατανομή).
- Το ΑΕΠ αγνοεί τη σύνθεση του προϊόντος μιας οικονομίας. Δεν πληροφορεί για το είδος και την χρησιμότητα των αγαθών που παράγονται (π.χ., πολυτελή αγαθά για λίγους ή βασικά αγαθά για πολλούς).
- Το ΑΕΠ αγνοεί το κοινωνικό κόστος που δημιουργείται από την παραγωγή των αγαθών (π.χ., μόλυνση περιβάλλοντος). Το ΑΕΠ δεν απεικονίζει με ακρίβεια τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων. Είναι δύσκολος ο ακριβής υπολογισμός τους (π.χ., Η/Υ των οποίων η ποιότητα βελτιώνεται σημαντικά και οι τιμές τους μειώνονται).
- Το ΑΕΠ αγνοεί την αναποτελεσματικότητα και σπατάλη πόρων από τον κρατικό μηχανισμό για την παραγωγή των υπηρεσιών που προσφέρει. Μπορεί, π.χ., να αυξάνονται οι δημόσιες δαπάνες και παράλληλα να υπάρχουν αναποτελεσματικότητες.

Παρ' όλα αυτά:

- Το ΑΕΠ δεν μετρά άμεσα όλα αυτά που δίνουν νόημα στη ζωή μας, αλλά μετρά τη δυνατότητά μας να αποκτήσουμε τα μέσα για μια καλύτερη ζωή

20. Όταν η χώρα παρουσιάζει εμπορικό έλλειμμα:

Α. Οι εισαγωγές είναι λιγότερες από τις εξαγωγές.

Β. Το ΑΕΠ είναι μικρότερο από την εγχώρια δαπάνη.

Γ. Η χώρα αποταμιεύει λιγότερα από όσα επενδύει.

Δ. Αγοράζονται περιουσιακά στοιχεία από το εξωτερικό.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Χώρα με εμπορικό έλλειμμα: $NX < 0$

Το **ΑΕΠ (Y)** είναι επομένως μικρότερο από την εγχώρια δαπάνη (**C + I + G**). Αυτό σημαίνει πως η εθνική αποταμίευση (**S^N = Y - C - G**) είναι μικρότερη από την επένδυση (**I**). Επειδή η χώρα αποταμιεύει λιγότερα από όσα επενδύει, πρέπει να βρει κεφάλαια από το εξωτερικό (π.χ., Ελλάδα).

Δηλαδή, χώρες οι οποίες για πολλά χρόνια έχουν συνεχή ελλείμματα στο εμπορικό ισοζύγιο και ελάχιστες εισροές ξένων επενδυτικών κεφαλαίων πρέπει να δανείζονται από τις διεθνείς χρηματαγορές για να χρηματοδοτούν τα εμπορικά τους ελλείμματα αλλά και ένα μέρος των εγχώριων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου.

Αναπόφευκτη συνέπεια είναι η συνεχής αύξηση του δημοσίου χρέους (και κυρίως του εξωτερικού).